

[Erik Andersen (Fr.borg amt.)]

Danmark, altså en ganske betragtelig sammenlægning, en meget stor fusion og en anselig kapitalophobning.

Vi kan få den opfattelse, at det, man er imod i regeringsforslaget om centrale fonds, er ejerforholdet til denne centrale fond. Hvis det er tilfældet, er det jo ikke regeringsforslaget, der er afklædt af hr. Simonsen, men så er det hr. Simonsens forhold til bl. a. Industrirådet og øvrige erhvervsorganisationer, der er afklædt. For her vælger man altså alene at støtte erhvervsorganisationernes modstand imod demokratiseringen af økonomien i erhvervslivet og overser helt de ganske betydelige grupper af lønmodtagere, der findes i dette land; som sagt af arbejdsministeren: omkring 80 pct. af den erhvervsaktive del af befolkningen er lønmodtagere.

Jeg vil også tage udgangspunkt i hr. Simonsens indlæg for ligesom at slå fast, at jeg tror, vi er inde på en rigtig tankegang, når hr. Simonsen siger, at det nok er en grundlæggende forskel, der eksisterer hos os, en grundlæggende forskel i vores måde at betragte samfundsøkonomien og demokratiseringsbestrebelseerne i erhvervslivet på. Hr. Simonsen siger, at der er intet i det system, regeringen foreslår, som animerer lønmodtagerne til øget interesse for deres virksomhed og dermed et større produktionsresultat. Det er muligt, hr. Simonsen har ret, men det er heller ikke noget nyt akkordsystem, regeringen og socialdemokratiet forlanger eller foreslår. Det er ikke noget nyt akkordsystem, og hr. Simonsen må være meget ude af trit med de lønmodtagergrupper, han plejer at være venlig at komme i, når han ligesom fremhæver, at det må være et gode, hvis der i et sådant system indlægges et produktivitetsinciterende system. Ville et sådant system efter hr. Simonsens opskrift ikke være endnu værre end de akkordsystemer, som lønmodtagerne i erhvervslivet netop nu slås for at frigøre sig for? Akkordsystemet har dog den fordel, at det omgående og umiddelbart registrerer, hvor meget eller hvor lidt man har tjent, hvorimod incitamentet i det, jeg forstod hr. Simonsen ville gå ind for, en form for udbyttedeling, har et meget indirekte og et meget langt forløb, og først længe efter, at præstationen er sket, har man mulighed for at se, om den

har påvirket fortjenesten. Disse udbyttedelingsordninger i forholdet til de produktive kræfter og lønmodtagerne er jo heller ikke sagen, når vi ved, at den andel af produktionen, der i dag kan påvirkes gennem manuel indsats fra lønmodtagernes side, bliver mindre og mindre. Mere og mere af produktionen, mere og mere af arbejdet, overlades til maskinel halvautomatisk eller helautomatisk udførelse, og det gælder ikke alene i industrien, det gælder jo meget langt ind i både administration og forskellig anden form for servicevirksomhed. Så det er rigtigt, når hr. Simonsen fremhæver, at der på dette punkt er en forskel mellem hr. Simonsens parti og socialdemokratiet.

Vi tror, der er andre værdier end netop gulerodsbelønningen i form af en akkord eller en udbyttedelingsordning. Vi stræber ikke efter disse systemer. Vi stræber efter på et demokratisk grundlag at opbygge — også i virksomhederne — en retligheds- og en ansvarsfordeling, som får fuldt oplyste mennesker til at medvirke i en fælles anstrengelse.

Vi har ikke været, og vi er heller ikke i dag stærke tilhængere af det såkaldte konkurrencesamfund, og her er forskellen nok stærkest mellem regeringen, socialdemokratiet og de borgerlige partier. Den er i alt fald stærk nok til, at jeg vil vove at sige, at vi ikke på noget område, og da slet ikke på det område, der hedder økonomisk demokrati, ønsker at medvirke til en forøgelse af konkurrencementaliteten.

Jeg glædede mig over den positive indstilling, der i øvrigt var hos de tre borgerlige partiers ordførere til industrielt demokrati, og jeg forstår, at vi uden videre her i folketinget kan få fremsat og enstemmigt vedtaget en lov, der afskaffer arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet. Det vil være et godt og et fornuftigt supplement til hovedaftalen, og da der jo er så udbredt enighed om det, bør vi vel opfordre regeringen til at træffe foranstaltninger dertil.

Jeg er glad for hr. Niels Helveg Petersens bemærkninger om, at han ville medvirke til et godt og sagligt udvalgsarbejde. Jeg forstår ikke hans dertil knyttede bemærkning om, at regeringens forslag ikke ville kunne bæres gennem et sådant udvalgsarbejde. Hvis det er hr. Niels Helveg Petersens opfattelse, burde han jo have gjort sig selv og